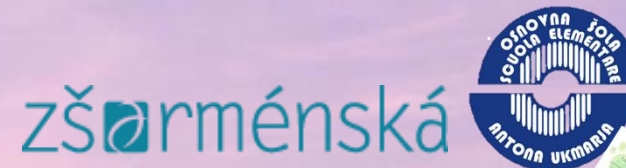

ČEŠKA REPUBLIKA

NAVDIH ZA ZELENÉ EVROPO 2
Erasmus +

Šolsko leto: 2023/2024
OŠ Antona Ukmarja Koper SLO

Funded by
the European Union

Financováno Evropskou unií.

Názory vyjádřené jsou názory autora a neodrážejí nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.

LEGA ČEŠKE

- **Leži v Srednji Evropi.**
- Meji na **Nemčijo** na zahodu in severovzhodu, **Avstrijo** na jugu, **Slovaško** na vzhodu in **Poljsko** na severovzhodu.
- Meri 78.871 km².
- Dežele, ki jo sestavljajo, so **Moravska, Češka in deli Šlezije.**
- **Brno je središče Moravske**, ki je jugovzhodni del države in je pretežno ravninski, obdan s sredogorjem

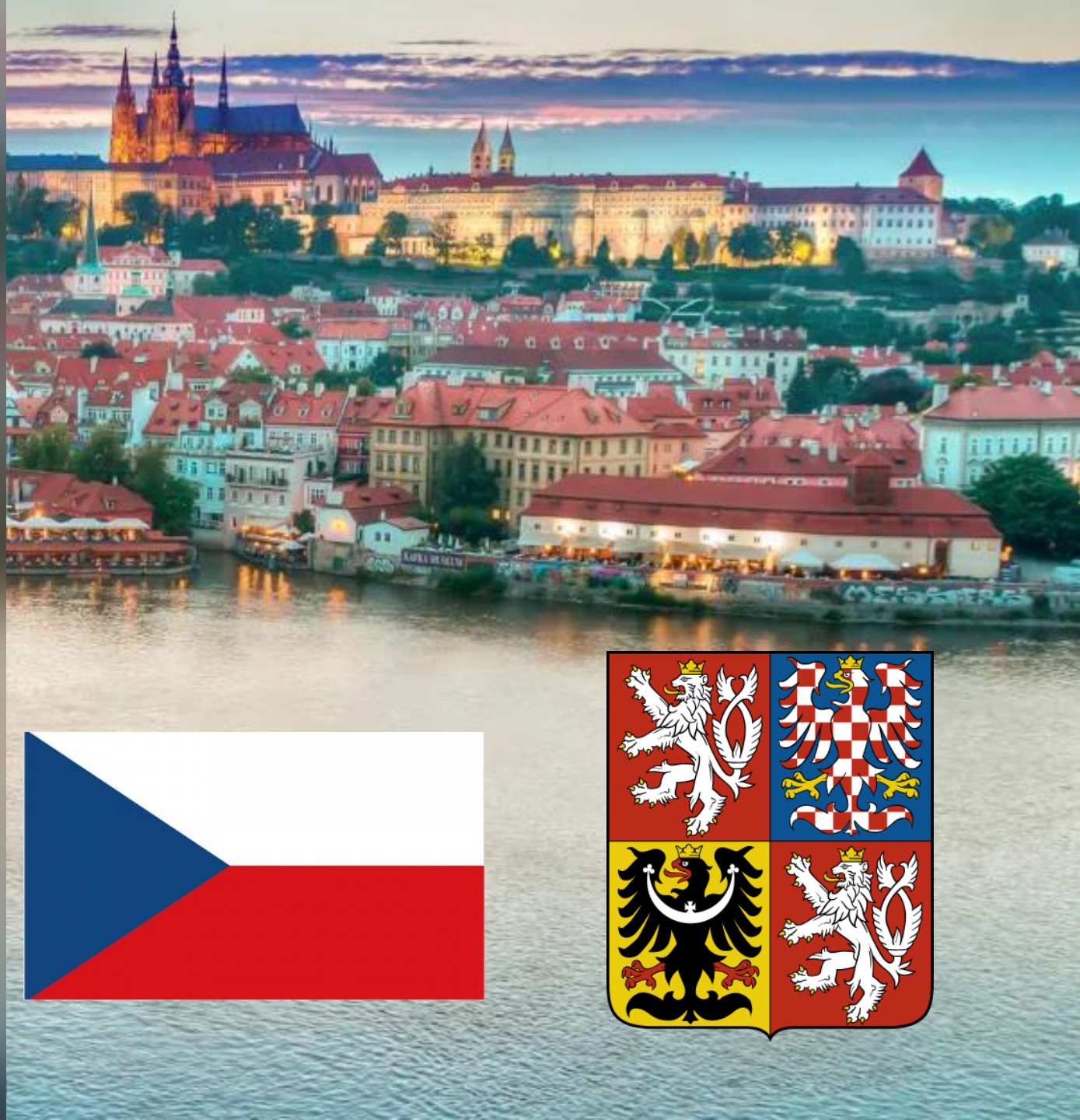

PODNEBJE

- **Podnebje je celinsko.**
- **S hladnimi zimami in velikimi toplotnimi skoki.**
- **Spreminja se z nadmorsko višino.**
- **Za poletje so značilni dež in nevihte.**

Državni simboli

- Češka ima svojo zastavo, grb in himno.
- **Zastava je bele, modre in rdeče barve.**
- Modra predstavlja nebo brez oblakov, bela predstavlja miroljubne ljudi in čistočo, rdeča predstavlja spomin na kri rojakov, ki so borili za neodvisnost države.
- Trikotnik je uveden za označevanje enakosti pravic in svoboščin.
- **Grb je sestavljen iz dveh orlov in dveh levov.**
- Njihova himna se imenuje: Kde domov muj.

Državni podatki

- Ime za moškega je Čeh, za žensko pa Čehinja.
- Je parlamentarna republika in je članica EU.
- Denarna enota je krona.
- Uradni jezik je češčina.
- Na Češkem zaradi manjšin govorijo še nemško, slovaško in poljsko.
- Glavno mesto je Praga z 1,3 milijona prebivalci.
- Tukaj pa je še nekaj drugih večjih mest kot so Brno, Kladno, Plzeň, Most, Olomouc ...
- Na češkem živi 10,7 milijona prebivalcev. V večini so to Čehi, nekaj pa je tudi Slovakov, Nemcev, Poljakov, Avstrijcev, Američanov, Bolgarov, Rusov in Ukrajincev.
- Prevladujoča vera je rimokatoliška, nekaj je protestantov, husitov in ateistov.

ZGODOVINA

- Češka je **nastala v poznem 9. stoletju v okviru Velike Moravske.**
- Leta 907 se po njenem padcu središče moči prenese na Češko pod Přemyslidi.
- Leta 1004 je bila priznana kot del Svetega rimskega cesarstva.
- **V 13. stol. je postala Češko kraljestvo.**
- Pomemben češki **kralj Otokar II** je v času svojega vladanja **ozemlje kraljevine razširil od Baltskega do Jadranskega morja.**
- V 14. stoletju je dosegla največji ozemeljski obseg.
- S kovinami, ki so jih pridobili, so izdelali Češki denar oziroma češko krono.
- Češki kralji so bili v tistem času volilni knezi Svetega rimskega cesarja.
- Praga je bila najbolj gospodarsko in kulturno razvita v srednjem veku, zato je bila glavno mesto.
- Takratni kralj države je bil Karel Veliki.

ZGODOVINA

- Čehi so se združili okoli **reformatorja Jana Husa**, ki je živel od leta 1370 do leta 1415.
- Njegov sežig je povzročil **husitske vojne med leti 1419-1434**. Zaradi tega je bilo nekaj časa **brezvladje**, zato so se na prestolu menjavale različne rodbine.
- Po bitki pri Mohaču **leta 1526 je Češka krona bila postopoma priključena Habsburški monarhiji**, skupaj z Avstrijo in kraljevino Madžarsko.
- **Protestantski češki upor** proti katoliškim Habsburžanom je trajal od leta 1618 do leta 1620. Upor **je povzročil tridesetletno vojno**, vojna pa je le utrdila vladarja.
- **Po razpadu Svetega rimskega cesarstva je Češka postala del Avstrijskega cesarstva**, zato se je zaradi romantičnega nacionalizma jezik prerodil.
- **V 19. stoletju je Češka postala industrijsko močna, zato je po 1. svetovni vojni nastala država Češkoslovaška.**
- **Leta 1938 je nacistična Nemčija zasedla večino države.**
-

ZGODOVINA

- **Leta 1945 so jo osamosvojile sovjetske in ameriške sile.**
- Leta **1946** je komunistična partija zmagala na volitvah in čez dve leti je Češka postala **enostrankarska komunistična država.**
- Reformistično gibanje: praška pomlad se je končala z vdorom Sovjetske zveze leta 1968.
- Država je ostala okupirana do **leta 1989**, ko se je zgodila **žametna revolucija** in je **komunistični režim propadel.**
- **1. januarja leta 1993** se je država mirno razdelila na dve neodvisni državi Češko in Slovaško in se leta 2004 pridružila EU.

NARAVNA DEDIŠČINA

- Najvišji vrh je **Snežka**, visok kar 1603m. Spada v **gorovje Krkonoše** - najdaljše gorovje.
- Na območju Češkega gozdu izvira **reka Vltava**; V dolžino meri 430 km, zato je najdaljša reka na Češkem.
- Daljše reke so še Otava, Orlica, Izera, Malša, Morava, Odra in Laba.
- Največje jezero je **Črno jezero**, ki leži v Šumav.
- Češko pokriva samo 35 % gozdov, vendar ima veliko naravnih znamenitosti.
- Znan je **narodni park Češka Švica** (Bohemian Schweiz). Nima povezave s Švico; ime je rezultat romantičnih dojemanj slikovite krajine 19. stoletja in njene podobnosti s švicarsko pokrajino. Ime Bohemian prav tako ni povezano z znano pesmijo (skupine Queen), temveč je Bohemian zgodovinsko ime za Češko. Park je znan po peščenih klifih, globokemu kanjonu ter gozdu.

NARAVNA DEDIŠČINA

- **Moravski kras** leži severno od prestolnice Brno ter je znan po kraških pojavih, prav takšnih kakršne imamo v Sloveniji.
- **Peščenjakovo gorovje Elbe** je znano po skalah iz peščenjaka, ki so se skozi čas erodirale v različne oblike in strukture.
- **Znamenit je most Bastei.** Rasteza se čez skalno formacijo in ponuja panoramski pogled na okolico, vključno z reko Elbo. Elbsko peščenjakovo gorovje je znano po naravni lepoti, z gozdovi in rekami.
- **Prokopska dolina; gre za slikovito in gozdnato dolino** ob potoku Prokopský potok. Območje je znano po svoji naravni lepoti, s pešpotmi in stezami za zunanje dejavnosti.
- Češka ima tudi veliko jezer ter drugih naravnih znamenitosti.

Kulturna dediščina

- Češka je znana po arhitekturi. Praga ima dobro ohranjeno zgodovinsko arhitekturo. **Praški grad** je eden največjih gradov, ki zajema različne arhitekturne sloge, vključno z **gotsko katedralo sv. Víta**. **Karlov most**; zgodovinski most, ki povezuje Praški grad in staro mestno jedro. Okrašen je s kipci in ustvarja slikovit sprehod ob reki Vltavi.
- **Tradicionalna češka kuhinja** vključuje obilne jedi, kot so golaž, **svíčková** (marinirana govedina) in **trdelník** (sladki pekovski izdelek). **Češko pivo** je svetovno znano, s trdno pivovarsko kulturo. Češka ima zelo visoko porabo piva na prebivalca.
- **Češki film** ima dolgo zgodovino. Režiserji, kot je **Miloš Forman**, pa so dosegli mednarodni uspeh. **Mednarodni filmski festival v Karlovih Varih** je eden najstarejših filmskih festivalov na svetu.
- Češka ima **tradicijo lutkarstva**. Marionetna gledališča so zabava tako za otroke kot odrasle. Država je znana po spretnih izdelovalcih lutk in izvajalcih.
- Češka ima **tradicijo zdraviliške kulture, s priznanimi mesti, kot sta Karlovy Vary in Mariánské Lázně**. Ta mesta ponujajo wellness terapije in so znana po svoji elegantni arhitekturi.
- Je dežela številnih gradov. **Grad Lednice**, ki se nahaja na Moravskem, je zgodovinski in arhitekturni biser. Obsega park z jezeri, gozdovi in drugimi naravnimi znamenitostmi.

GOSPODARSTVO

•Gospodarstvo je **razvito, izvozno usmerjeno**, socialno tržno gospodarstvo. Temelji na storitvah, predelovalnih dejavnostih ter inovacijah, kar ohranja socialno državo, z visokimi dohodki in evropski socialni model.

Ima **najmanjši upad kmetijske in industrijske proizvodnje v Evropi**. Zanj sta značilni privatizacija državnih podjetij in uspešna tranzicija, kar pa privablja mnogo tujih vlagateljev.

KMETIJSTVO

• Pridelujejo **pšenico, ječmen, sladkorno peso, hmelj, jabolka, slive, hruške, jagode, grozdje, vino ...**

•Ukvarjajo se z **govedorejo, prašičerejo in perutninarstvom** z namenom pridobitve mesa, jajc in mleka. **Ribištvo** je zelo dobro razvito.

PROMET

• Imajo zgrajeno **železnico**; pomemben je tudi **letalski in cestni promet**.

Znane osebnosti

- **Eduard Petiška je bil češki pisatelj**, pesnik, prevajalec, novinar, jezikoslovec - Stare grške bajke.
- **Václav Havel je bil češki politik**, pisatelj in dramatik, **prvi predsednik sodobne Češke**.
- **Alfons Mucha je bil češki slikar in grafik**.
- **Antonin Dvorak je bil češki skladatelj**.
- **Jaroslav Hašek, avtor duhovite zgodbe Dobri vojak Švejk**.
- **Ester Ledeca je češka športnica**.
- **Ewa Farna je češka igralka, pevka in manekenka**.
- **Predsednik države je Petr Pavel**.

ZANIMIVOSTI

- **Več kot 900 naravnih izvirov mineralne vode – svetovni rekord.**
- **Astronomska ura** na pročelju starega praškega magistrata je ena največjih znamenitosti češkega glavnega mesta.
- Obkrožajo jo stare, izjemno slikovite romanske in gotske zgradbe.
- **Moravska je zelo znana po vinu.** V srednjem veku so zgradili veliko **podzemnih rovov**, ki danes **služijo kot vinske kleti**, kjer se Čehi družijo ob dobrem vinu in tradicionalni hrani.

VIRI

Razni časopisni članki, knjige

<https://www.britannica.com/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic

<https://www.pinterest.com/>

<https://www.google.com/search?>

[https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ce%C5%A1ka_\(zgodovinska_de%C5%BEela\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ce%C5%A1ka_(zgodovinska_de%C5%BEela))

<https://slo-tours.si/destinacije/ceska/>

<http://www.moto->

<pajer.com/potovanja/CESKA/CESKA%20plan%20poti.html>

<https://sl.rejsrejsrejs.dk/rejsemaal/europa-rejseartikler/tjekket/tjekket-her-er-sevaerdighed>

<https://www.prague.fm/sl/233142/znani-ceski-pevci-in->

**HVALA ZA VAŠO
POZORNOST!**

